

Collegial : Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 34. Den 23 August 1800.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.

Cancellieskriver og Assessorer i det danske Cancellie.

Fovgivninger.

Under 15 d. M. er igjennem General-Toldkammeret udfærdiget en Plakat af følgende væsentlige Indhold: At, da Hs. Majestæt har fundet for godt, indtil videre at estergive den i Toldforordningens 361 §. bestemte Indførselstold af fremmed Smør, samt af røget og saltet Flesk; saa tillades, at i dets Sted maa herefter, og indtil videre, af disse tvende Artikler, nemlig Smør og røget eller saltet Flesk, naar de fra fremmede Steder til Rigerne indføres, alene erlægges den i Toldforordningens 366 §. fastsatte mellemrigs Indførsels-Konsumtion. Herefter betales altsaa af 1 Tønde, eller 14 Lispund, Smør i Danmark, i Stedet for 4 Rdlr. 48 Sk., ifkun 86 Sk., og i Norge, i Stedet for 4 Rdlr.

Rdlr. 32 Sk., ifkun 54 Sk. Ligeledes af 1 Skpd. røget Flest, i Stedet for 4 Rdlr. 57 Sk. i Danmark og 4 Rdlr. 44 Sk. i Norge, samt saltet 3 Rdlr. 32½ Sk. i Danmark og 3 Rdlr. 69½ Sk. i Norge, ifkun af 1 Skpd. røget i Danmark 44 Sk., i Norge 31 Sk.; og af 1 Skpd. saltet i Danmark 42 Sk., og i Norge 29 Sk.

Da Kommissionen for Skolevæsenets bedre Indretning i Frederikstad har anholdt om en foreløbig Bestemmelse af adskillige Poster, hvorved den forehavende Indretning med Skolevæsenet sammesteds kunde forskaffes flere høistfornødne Indtægts-Kilder, end de som nu haves, saa er, i den Anledning, ved Reskript til Stiftsamtmanden og Biskoppen over Aggershuus Stift, under Gaars Datum, følgende fastsat:

- 1) Det residerende Kapellani i bemældte Frederikstad maa, naar Vakance indtræffer, forenes med den første Skolelærers Embed sammesteds, dog saaledes: at Aftensangs- og Onsdags-Prædikener da tillige skal ophøre, og i Stedet for samme Katechisationer forrettes af Skolelæreren hver Søndags Formiddag fra Paaſte til Mikkelsdag, samt, at Skolelæreren øvrige præstelige Forretninger skal bestaae i, at prædike hver 4de Fredag, hver 2den Onsdag i Fasten, Langfredag og den anden Helligdag af de tre store Høitider, saavelſom, i at forrette Tjoneſten for Alteret, for
- hvilke

hvilke Forretninger han skal nyde Offer af Menigheden paa de tre store Høitidsdage, hvorimod Sognepræsten for det den residerende Kapellan tilkommende Tertiale af de akcidentelle Indkomster, skal erlægge til Skole-Kassen 100 Rdlr. aarligen.

- 2) Frederikstads Kirkes Jordegods maa afhændes og realiseres paa samme Maade og efter samme Regler, som af Hs. Majestæt i Henseende til Christiania Skolegodsens Afhændelse ere approberede, og maa det derefter paalægges Kirken at udrede til Frederikstads Skolevæsen 120 Rdlr. aarligen.
- 3) At det Frederikstads Skole tilliggende Strøgods maa paa samme Maade afhændes og realiseres.

Under 1 d. M. er, igjennem det tyske Cancelli, udsærdiget en Land-Militær- og Remont-Anordning, for Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Herstabet Vinneberg og Grevskabet Rantzau. Dens Indhold er i det Væsentlige følgende: at Hs. Majestæt, for at skaffe dem til en Stats Selvstændighed og Forsvar uundværlige Landmilice en, af Lokal-Hensyn ulige bestemt, skaanende Indretning, og for stedse at forefinde hos de derhen hørende Undersaattere sand Fædrenelandskjerlighed og ædelsindet Kjærlighed, har indseet Nødvendigheden af at give Landmilice-Indretningen i fornævnte Fyrstendømmer og Lande en bedre Form, ved at fastsætte en almindelig og personlig Tjenstpligtighed og en ligelig Fordeling af

af de dermed forbundne Byrder, Ophævelse af alle ubillige og hensigtsstridige Undtagelser, og forøget Belønning for de Tjenstydende; til hvilken Ende Hs. Majestæt for hele Land-Militær- og Remonte-Væsenet, paa ovenansførte Steder, gjør følgende Forordninger til Lov.

Det Almindelige ved Landmilitær-Indretningen, i Særdeleshed om Landsoldateschen.

- 1) Indtrædelsen i Landsoldaterstanden, der tillige indbefatter Landrekrutterne, er en almindelig og personlig Pligt for Bondestanden, særligen for den i Landet fødte og opdragne eller paa anden Maade indenlandsk blevene Landalmue, der og er fortrinligen fikket til at paatage sig Tjenesten. Imod denne Forpligtelse kan intet Distrikt og ingen Kommune beraae sig paa Hævd; men alle til det aabne Land hørende Distrikter og Døer, som ei ere tildeelte Udskrivningen til Sørjeneste, og som hidtil, deels med Mandskab, deels kun med Pengebidrag, men tildeels ogsaa endnu ikke overalt, have konkurreret til at stille Landsoldater og Rekrutter, ere lige indbefattede under denne Forpligtelse. Naturalstillingen maa for Fremtiden for den, samme underkastede, Klasse af Landalmuen og Bondestanden være ligesaa almindelig, som denne personlige Forpligtelse. Alle, enkelte Strækninger mod en Pengesums Erlæggelse tilstaaede, Befrielser tages tilbage og ophøre, tilligemed denne, med det sidste Aar for den nye Udtagelse. Beskaffenheden af

det Land, som nogen eier eller beboer, kan ligesaadet som nogen godsherrelig eller anden Kontrakt fritage ham fra denne personlige Forpligtelse, eller i nogen Henseende være Grund for Tilbud af Rantion eller Skadesløsholdelse. Dette gjælder ogsaa om Parcel-Eiere af nedlagte Dominial-Godser, da den, dem i deres Kjøbebreve forsikrede, Frihed fra Landmilits angaaer Grunden og Jorden, men nu al Befrielse, som har Hensyn paa Grund og Jord, ophører. Dog vil Hs. Majestæt, at de paa de nedlagte Dominialgodser allerede værende Parceleiere, og de som lige med dem maatte være berettigede, som og de allerede ansatte Parcellister paa adelige Godfers Hovmarker, for sig og deres Sønner skulde beholde deres hidtil, paa Grund af deres Kontrakter, tilstaaede Frihed fra Landmilitærtjeneste; men denne Befrielse ei at skulde udstrække sig enten til deres fjernere Afkom eller nogen anden af deres Efterfølgere i Eiendom, følgelig ei heller paa de tilkommende Kjøbere af deres Steder.

- 2) Til den landmilitærpligtige Klasse af Landaalmuen og Bondestanden høre, med samt deres Sønner, Alle, som ere besjæftigede med eller leve af Agerdyrkning og Arbeidere derved, Gaard- og Parcel-Eiere, Gaardmænd, Raethnere, Instere, Indsiddere, Daglønere, Karle o. s. v., som og deres Standsbrødre, som Kromænd, Høkere, Fiskere, Møllere og Landhaandværksfolk. Hvo som ei hører til denne Klasse eller

eller til den egentlige Bøndestand, men besidder og driver eller lader drive et Landsted, skal paa samme boscette en Bøndefamilie, til hvilken han skal udlægge 4 til 6 Tdr. Land; i andet Fald skal han selv, efter denne Forordnings Forrifter, stille en Mand for Penge. Dog skal Adelen, karakteriserede Personer, geistlige og verdslige Embedsmænd, Degne og Skoleholdere dersfra være befriede. Besiddere af adelige Godser og Godser, som agtes lige med dem, af frie Aulsgaarde og Stængaarde, skulle ei regnes med til Bøndestanden, om de endog have hørt dertil tilforn; det samme gjælder og om Forpagtere af saadanne Godser og Gaarde, naar de ei allerede før Forpagtningens Tiltrædelse have været indførte i Reserve-Rollerne, og selgeligen for deres Person ere blevne militærpligtige.

- 3) Det Forhold, efter hvilket ovennævnte Provindsers Kontingent til Landsoldater og Rekrutstilling for nærværende Tid er fordeelt, bliver ei strax forandret, men kan i Tiden rektificeres, naar nærmere Kundskab om det i Hertugdømmene tjenstdygtige Reservemandtal skal give Anledning dertil. De allerede indrettede Sessionsdistrikter blive saavel overhoved, som især, hvad de klosterlige og adelige Godser angaaer, indtil nærmere Anordning, som de ere. Af de nye Strækninger, som ved den udvidede Naturalstilling komme til, opstaae, ligeledes indtil nærmere Foranstaltning.

ning, saa mange nye Sessionsdistrikter, som der ere Overembedsmaend eller Kommuner, som bestaae for sig selv. Det Special-Kontingent, som af ethvert Sessionsdistrikt skal tilveiebringes, bekjendtgjøres samme i Tide af General-Krigs-Kommisfæren, og bør det paasees, at det nøie bliver proportioneret med dets til Reserve henhørende udtagelsesdygtige Mandtal. I Henseende til det udtagne Mandstabs Fordeeling under Kavalleri- og Infanteri-Regimenterne, samt Artilleri-Korpsen, bibeholdes indtil videre den hidtilværende Plan, og det Fornødne tilkjendegives der efter de Udtagne.

- 4) Omendkjøndt Landsoldatstillingen for Fremtiden ei meer skal skee efter Lægder, men efter Folketal, saa maae dog alle dertil pligtige Distrikter, formedelst Opsigten paa Stedet, være inddeelte i de saakaldte Lægder. Hvor dette allerede er skeet, har det derved sit Forblivende; kun skal det ved denne Indretning ei meer komme an paa et vist Plovantal, og kan derfor denne altid af Øvrigheden, med samtlige Landmilices Deputationens Samtykke, forbedres derhen, at den nøiere retter sig efter Sogne, Byer og andre lokale Bequemmeligheder. Fire til sex, i det høieste otte Bøndergaarde med dertil hørende Raethnere og In-
stere, kunne for Fremtiden udgjøre et Lægd. Paa alle andre Steder, hvor denne Indretning endnu ei har Sted, og især paa de Godser, paa hvilke der ere
frie

frle eller endnu for Tiden livegene eller blandede Underhenhørende, maa den af Øvrigheden uopholdeligen træffes og tilkjendegives for Landmilice-Deputationen, der samtykker eller forbedrer samme.

(Fortsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

Chefen for Fregatten Freia, Kapitain Krabbe, har ved tvende Rapporter til det kongelige Admiralitets- og Kommisariats-Kollegium, daterede Downs Rehd, den 26 og 28 f. M., indberettet, at han den 25 sammes, ved Indgangen til Kanalen, havde om Eftermiddagen Kl. 2 mødt 4 engelske Fregatter, en Brig og en Loggert; Kl. 4 løb den første engelske Fregat, som han oppebiede, ham paa Siden, og sendte en Officeer om Bord, der, efter brugelig Forespørgsel, om den danske Fregats Bestemmelse, og af hvor mange Skibe Konvoien bestod, forlod samme, og stod med den engelske Fregat tilbage mod de øvrige; dog kom denne Fregat strax efter igjen, og sendte en Officeer med Fordring at visiteres Konvoien. Vel betydede Kapitain Krabbe ham, at al Visitation var mod hans Instruktion, og tilbød at vise den engelske Chef Skibenes Papirer; hans Paastand i Chefens Navn vedblev desuagtet at være Visitation, som da ganske blev ham nægtet. Officeren soer derpaa strax om Bord, og Fregatten satte Seil mod Konvoien, som fra Freia blev behørigt signaleret, at holde sig tæt til-

sam.

sammen. Smidlertid kom een af de andre Fregatter ogsaa op til Freia, og skød skarpt efter eet af Skibene i Konvoien, hvilket blev besvaret med et skarpt Skud for om den engelske Fregat. I Mørkningen, Klokken henimod 8, kom endeligen Kommandøren fra Eskadren op paa Siden af Freia, og ved Preining gjentog Begjeringen, at der ikke maatte blive gjort Modstand imod Visitationen, som han vilde foretage, og tilkjendegav, at han nu sendte Fartoi om Bord paa Convoiskibene; men Kapitain Krabbe forsikrede som før, at det var ganske mod Instruksen, og at der vilde blive skudt paa hans Vaad. Smidlertid indlod den engelske Chef sig ikke videre, men firede Vaaden af, og sendte den mod den nærmeste af Konvoien, og nu lod Kapitain Krabbe skyde efter den, men feilede Skuddet *). Den Kommanderende, som paa den Tid laae noget forligere end tværs, $\frac{1}{2}$ Kabel-længde fra Freia, om Styrbord, gav strax Laget, som blev besvaret; de andre 3 Fregatter, hvoraf de to laae forud om Bagbord, to Kabellængder, og den tredie agter ud, ogsaa omtrent to Kabellængder fra Fregatten, engagerede sig tillige, og efter Fægtningen under Double-ring med dem af 1 Time, steg Kapitain Krabbe, da der intet grundet Haab var om bedre Udsald ved længere at vedblive imod en bestemt Overmagt. Den engelske Kommanderende løb derpaa med Fregatten og Konvoien ind paa Downs Rhed; men Kapitain Krabbe var fra

Fægt-

*) d. e. At Fængkrudtet brændte af, uden at tænde Ladningen af Krudtet i Kanonen.

Fægtningens Udgang om Bord hos den Kommanderende, hvor han blev indtil den 26, da han, efter den i Downs befalende Admirals Ordre, kom tilbage paa Freia, for at affærdige Indberetning om det Foresaldne. Freia ligger i Downs paa Siden af den engelske Admiral, og efter hans Ordre med dansk Flag og Vimpel, og har to engelske Officerer og 13 Mand om Bord, men som ere ubevæbnede. Kapitain Krabbe har fordret deres Afgang, eller at Fregatten maatte blive taget i engelsk Besiddelse, men den 28. endnu ikke erholdt noget Svar derpaa. Han har bestandigt været tilladt Kommunikation med Land, men ikke med Konvoisfløene. Freia har 2 Dræbte, 2 farligt og 3 mindre betydeligt Saarede, 30 Skud i Skraaget, hvoraf 2 ere Grundskud, Fokke- og Mesansmasten betydeligt forskudt, og desuden meget ituskudt af Takkellagen. Efter de engelske Officerers eget Opgivende, skal de formædte engelske Fregatter have været: Nemesis paa 28 Kanoner, Kapitain Baker; Prevoyant paa 36 Kanoner, Kapitain Seater; Terpsichore paa 32 Kanoner, Kapitain Gage; og Arrow paa 20 Kanoner, Kapitain Botton; Karonaderne paa Skandse og Vak ubevæbnede, hvorved Engellænderne strax overskød en betydelig Deel af Freias løbende Redskab og især ved Overfyndningen af begge Rlyversaldene hindrede den saa forbeelagte hurtige Manøvre. Skaden, de flere engelske Fregatter har lidt, anseer Kapitain Krabbe at ville samlet paa een være vel saa betydelig som Freias; og skal

de paa den ene engelske Fregatte have 3 og paa den anden 2 Drabte, desuden adskillige Gaarede, hvoriblandt en Marineofficer.

Extrakt af en Rapport til det kongelige Admiraltets- og Kommissariats-Kollegium, fra den Høistkommanderende for de kongelige danske Skibe i Middelhavet, Kommandør-Kapitain Koefoed, dateret ombord paa Fregatten Triton for Mallaga Rehd, den 12 Juli d. A.

"Jeg giver mig herved den underdanige Frihed, at mælde det høikongelige Kollegium, at jeg har taget imod Kommandoen af Hr. Kammerherre Wille, og det ved saa høilig en Leilighed, at hele Forcen var samlet i Mallaga.

I Anledning af en fra det danske Cancelli Hs. Majestæt allerunderdanigst forelagt Ansøgning fra General-Krigskommissær V. Anker om at entlediges fra hans Embed, som General-Bei-Intendant i Aggershuus Stift, har det behæget Allerhøistsamme, under 15 d. M. at resolve saaledes:

"Vi have ladet Os General-Krigskommissær Ankers Ansøgning om Entledigelse fra hans Embed som General-Bei-Intendant i Aggershuus Stift, allerunderdanigst foredrage, og da Vi af samme see, at deels hans svagelige Helbred, deels Tilspønet, hans egne Eiendomme fordre, ikke tillade ham at varetage Embedet, saaledes
som

som han selv ønsker, saa ville Vi, med Hensyn til disse Omstændigheder, allernaadigst entledige ham fra General-Bei-Intendant Embedet og tilkjendegive ham Borsærdeles Tilfredshed med den udmærkede Nidkjærhed, med hvilken denne fortjente Embedsmand stedse uegenyttigen har udført Bore til ham ergangne Befalinger og forestaaet det ham anbetroede Embed."

Ved Skrivelse af 19 Juli d. A. er den holsteenske Regjering i Glückstadt af Raadet i Hamborg bleven underrettet om, at for nogle Uger tilforn har et svensk Skib, Constantia kaldet, ført af Kapitain Engberg og ladet med Bomuld fra Smyrna, vrist sig uden for Cuxhaven. I Følge bemældte Skrivelse har det vel overvintret i Plymouth, men hverken tordet lufte eller losse Varene, endskjøndt Bedkommende, for at kunne foretage den nødvendige Reparation paa Skibet, anholdte derom. Disse og flere andre betænkelige Omstændigheder bevægede det hamborgske Raad til, at nægte Skibet og Ladningen Afgang; imidlertid blev Sagen bragt derhen, at Skipperen ved Hjælp af nogle Blankenesere vilde gaae tilbage til Amsterdam, for der at udholde den tilbørlige Quarantæne. Til end mere Sikkerhed lod Raadet i Hamborg dette Skib ledsage til den røde Tønde, ved sit armeerte Fartoi, der blev ført af Kommandør Brunsvick.

Men, da det hamborgske Raad tillige har yttret,
at

at det frygtede for at Skipperen desuagtet kunde gjøre et Forsøg, enten at sætte Skibet paa Strand og da forlade det, eller søge at bringe Mandskabet og Godsset i Land, saa har den hollsteenske Regjering strax tilskrevet samtlige Øvrigheder, nøiagtigen at vaage herover, og bemyndiget dem til, at anvende de eftertryffeliggste Midler, for at hindre ethvert Forsøg af dette Slags.

Det danske Cancelli, som fra det tyske Cancelli herom er blevet underrettet, har, i den Anledning, under Dags Datum (efterat have indhentet Quarrantæne-Kommissionens Betænkning), tilskrevet samtlige Øvrigheder i begge Riger, som have Sæsteder under deres Jurisdiktion: at, omendstjondt man formoder, at der blandt Skibets Mandskab ei er nogen Sygdom, eftersom Skibet har overvintret i Plymouth, og er ligeledes nogen Tid taalt i Eurhaven, hvilket dog kun er Formodning, siden Efterretningen om dette Skib er usfuldstændig og der mangler Oplysning om, naar Skibet er afgaaet fra Smyrna, samt om nogen af Mandskabet er død paa Reisen af nogen hidsig Sygdom; saa dog, da hverken Skibet eller Ladningen er dansk, maatte det, isald det indkom i nogen Havn i Rigerne, alene forsynes med de behørigte Fornødenheder, om det behøves, og derefter strax afvises til dets rette Hjem. Men, om Kapitainen derimod skulde prøve paa at sætte det paa Land, da maatte man modtage Folkene med den fornødne og i flige Tilfælde forhen befalede Forsigtighed, derimod ei tillade noget

get af Ladningen at komme i Land, og, hvis noget deraf
 flød til Landet, da strax opbrænde det.

I Anledning af Cancelliets Forestilling angaaende
 Besættelsen af de ved Statsraad og Professor M. Sax-
 torphs Død ledigblevne Afcoucher-Embeder, m. m.,
 har det behaget Hs. Majestæt, under 15 d. M., al-
 lernaadigst at resolve saaledes:

"Vi bestikke allernaadigst Professor J. S. Saxtorph,
 i hans afdøde Faders Sted, til Stads-Afcoucher
 i Kjøbenhavn og tillige til Afcoucher ved den kon-
 gelige Fødsels-Stiftelse, med de til disse Embeder
 henlagte Lønninger, og ville Vi, at han indtræder
 som Medlem af Kommissionen for sidst benævnte
 Stiftelse og dermed forbundne Pleie-Anstalt for
 nyfødte Børn. Han tilstedes, indtil videre,
 til fri Beboelse, de ham for nærværende Tid an-
 viste 2 Bærelser i Pleie-Stiftelsen. Vi ville end
 videre, at der ved Stiftelsen for de nyfødte Børn
 ansættes en Reserve-Læge, som det skal paaligge,
 under Professor Saxtorphs Opsyn, at sørge for
 Børnenes medicinske og diætetiske Pleie. Vi have
 dertil udnævnt Doktor medicinæ Meier med 150
 Rdlr. aarligen i 3 Aar, efter hvilken Tids Forløb
 han kan vente at komme i nærmere allernaadigst
 Betragtning, alt i Forhold til hans udviste Flid.

Den af Hs. Majestæt allernaadigst udnævnte Kommission, for at undersøge, hvorvidt de paaanførte Misbrug af de kongelige Sepasser og Skibs-Dokumenter i de danske Etablissementer i Ostindien har haft Sted, eller ikke, fortsætter nu, ved adskillige Embedsmænds Hjemkomst fra Indien, sine Forhandlinger.

Efterat den 4de Deputerede i det kongelige tyske Cancelli, Kammerherre Grev J. Bernstorff, saaledes som i dette Blads No. 32 Side 505, findes anført, er udtraadt af bemældte Cancelli, bliver, i Henseende til Forretningerne sammesteds, den samme Indretning fulgt, som fandt Sted før hans Ansættelse der.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 22 August er Reserve Distrikts-Kirurg J. C. Wittasech beskikket til Distrikts-Kirurg i Nalholms og Maribo Klosters Anæter i Holland, samt i Kjøbstederne Nysted, Maribo, Saxhøbing og Rødby.

Under det tyske Cancellie: Den 15 August er hidtil værende Pastor i Cating udi Landskabet Eiderstedt, J. L. Herr, beskikket til Præst i Ulsby og Fahrenstedt under Gottorf Amt; Pastor til Beyensfleth i Steinburg Amt, C. Nissen, til Præst i Bornhoved under Segeberg Amt, og Katecheten i Reinel, J. C. Spies, igjen til Pastor i Beyensfleth; Katecheten i Warmstedt,

P. Sievers, til Kompastor ved Christi- og Garnisonskirken i Rendsborg; E. Jaspersen til Slots- og Garnisons-Kantor i Kiel, og hidtil værende Bataljonskirurg, J. M. F. Mehring, til Amts-Kirurg i Vordingholms Amt.

Under Generalitetet: Den 15 August. Ved det 1ste Jydsk Infanteri-Regiment er karakteriseret Premier-Lieutenant v. Nissen befippet til virkelig Premier-Lieutenant, og Fændrik v. Harder til Sec. Lieutenant. Ved det oplandske Infanteri-Regiment er karakteriseret Kapitain v. Coucheron udnævnt til virkelig Kapitain og Chef for det næssiske Kompagni; Sec. Lieutenant v. Giesbte til Prem. Lieutenant ved de Nationale; Fændrik v. Søegaard til Sec. Lieutenant ved samme, og Fændrik à la suite v. Werner til virkelig Fændrik.

Under Rentekammeret: Den 20 August er Eieren af Dudals Jernværk i Aggershuus Stift, J. Neumann, udnævnt til Berg-Raad med virkelig Cancelliraads Rang.

Under Admiralitetet: Den 8 August er Kirurg A. Hundrop befippet til Garnisons-Kirurg paa Fæstningen Christiansø, og A. Lyts til Under-Kirurg ved Hagndværksstokken i den derfra, efter Ansøgning, afstedigede Underkirurg Wendts Sted; Interims-Kommandanten paa Fæstningen Christiansø, Kapitain-Lieutenant v. Kohl, befippet til virkelig Kommandant sammesteds.